

Андрій Відешин
вчитель географії та біології
КЗ «Верблюзький НВК»
Новгородківської селищної ради
Кіровоградської області
(за програмою Запотоцький та інші)

6 клас

Тема. Вітер: причини виникнення, напрямки, сила, швидкість. Бризи. Роза вітрів.

Мета: формування знань про вітер і причини його утворення, дати поняття про види вітрів; розвинути вміння визначати напрямок та силу вітру, будувати й аналізувати розу вітрів, сприяти розумінню учнями важливості спостереження і вивчення вітрів; розвивати аналітичне мислення та вміння працювати з різними джерелами знань для характеристики природних явищ; виховувати любов до природи Землі, уважність, допитливість, відповідальність.

Обладнання: підручник, атлас, віртуальна модель флюгера, схема денного та нічного бризу, комп'ютер з мультимедійною підтримкою (дошка, проектор).

Використана література

Підручник «Географія» для 6 класу закладів загальної середньої освіти (автори: Запотоцький С.Г., Романашин О.М., Титар Н.М., Горовий О.В., Миколів І.М.).

Хід уроку

Діяльність вчителя (викладання)	Діяльність учнів (учіння)	Діяльність вчителя (ОУНПДУ)
1	2	3
I. Організаційний момент. 1. Підготовка наочних та навчальних посібників до застосування. 2. Психологічне налаштування на співпрацю.	Самоперевірка готовності особистого обладнання до застосування на уроці. Психологічне налаштування до співпраці.	Надання порад, щодо самооцінки і самоорганізації.
II. Актуалізація знань учнів для вичення теми. 1. Прийом «Бліцопитування». Дайте відповіді на запитання. (Додаток 1). 2. Прийом «Вірю—не вірю». (Додаток 2).	Швидка подача сигналу про готовність відповідати, а також в разі потреби доповнити і уточнити відповіді інших учнів. Слухове зосередження на змісті запитань.	Фронтальне опитування тих учнів, хто першим виявив готовність відповідати. Коротке коментування відповідей учнів.
III. Мотивація навчальної та пізнавальної діяльності учнів. Прийом «Проблемне питання». (Додаток 3).	Прослуховування короткого пояснення, його аналіз та оцінка. Висловлення припущень про достовірність фактів за змістом.	Налаштування учнів на уважне прослуховування, осмислення та стимулювання їх до висловлювання власних думок.
IV. Повідомлення теми та мети	Запис в зошиті теми уроку та	Налаштування на діяльність

уроку, ознайомлення з планом його проведення.	Визначення мети діяльності.	під час уроку.
V. Вивчення нового матеріалу. 1. Що таке вітер? Прийом «Мозкова атака». 2. Робота із текстом підручника. Прочитайте (ст.142) і встановіть причини виникнення вітру 3. Аналіз схеми «Денний та нічний бриз». 4. Віртуальна демонстрація приладу для вимірювання сили та напрямку вітру—флюгера. 5. Робота в групах. Основні характеристики вітру (демонстрація слайдів). Аналіз шкали Бофорта (підручник, ст. 148). (Додаток 4). 6. Постійні та змінні вітри. Прийом «Творча лабораторія». (Додаток 5).	За готовності учні озвучують свої варіанти відповідей і найкращий записують у зошити. Самостійно опрацьовують матеріал підручника. Озвучують причини виникнення вітру. Розглядають таблицю (схему), аналізують її та висловлюють свої думки, щодо виникнення різних напрямків вітру протягом доби. Розглядають особливості будови. Визначають його складові та можливості використання. Переглядають слайди і за уривками прози визначають силу і швидкість вітру в балах за шкалою Бофорта. Учні працюють у групах. Сильні, які отримали випереджальні завдання і самостійно готувалися вдома є консультантами. Вони надають допомогу, але не беруть участі у виступах.	Слухова зосередженість на змісті відповідей і найкраща записується на дошці. Спрямовання дій учнів на пошук потрібної інформації. Заслуховування відповідей учнів, які виявили бажання. Спрямовання напрямку думок при аналізі таблиці (схеми). Консультування учнів (за потребою). Зосередження уваги на числових даних. Заслуховування думок учнів. Допомога (в разі необхідності).
VI. Узагальнення матеріалу. 1. Географічний практикум. За матеріалом підручника Побудова «Рози вітрів», (підручник, ст.148). 2. Прийом «За і проти» (робота в парах).	Опрацьовують матеріал підручника і будують схему рози вітрів у робочих зошитах. Один учень формулює докази негативних наслідків дії вітрів на життя і діяльність людини, а другий—позитивні наслідки.	Допомога і контроль діяльності учнів під час виконання практичного завдання. Стимулювання активності учнів та спрямування їх висловлювань.
VII. Підбиття підсумків уроку, рефлексія. 1. Що вам запам'яталося найкраще? 2. Хто був самим активним?	Діляться особистими враженнями від роботи. Роблять висновки про необхідність продовження роботи з теми.	Підсумок та аналіз навчальної діяльності.
VIII. Домашнє завдання. 1. Опрацювати матеріал підручника, дати відповіді на запитання. 2. Випереджальне завдання. (Додаток 6).	Самостійний вибір варіанта домашньої навчальної діяльності.	Консультування школярів.

Додаток 1

1. Що таке атмосферний тиск?
3. Якими приладами вимірюється атмосферний тиск?
4. Який тиск вважають нормальним атмосферним тиском?
5. Як за змінами тиску можна визначити зміну погоди?

Додаток 2

1. Чи вірите ви в те, що за допомогою барометра можна не лише виміряти атмосферний тиск, але й визначити висоту місцевості?
2. Чи вірите ви в те, що нагріте повітря легше за холодне?
3. Чи вірите ви в те, що повітря переміщається з областей низького тиску в область високого?
4. Чи вірите ви в те, що зміна температури повітря й атмосферного тиску є причиною постійного переміщення повітря?
5. Чи вірите ви в те, що на вершині гори тиск менший, ніж біля її підніжжя?

Додаток 3

Герой одного із оповідань О. Генрі «Ватажок червоношкірих» пояснював, що вітер трапляється тому, що дерева гойдаються? Яких знань бракує такому знавцю?

Додаток 4

1. Реве та стогне Дніпр широкий,
Сердитий вітер завива,
Додолу верби гне високі,
Горою хвилі підійма.
2. Віють вітри, віють буйні,
Аж дерева гнуться...
3. Тихесенько вітер віє,
Степи, лани мріють...

Додаток 5

Група 1.

Використовуючи текст і рисунки підручника, зобразіть схему розподілу атмосферного тиску на Землі та покажіть на ній напрямки пасатів.

Група 2.

Використовуючи текст і рисунки підручника, зобразіть схему розподілу атмосферного тиску на Землі та покажіть на ній напрямки західних вітрів.

Група 3.

Використовуючи текст і рисунки підручника, зобразіть а схематичних Рисунках механізм утворення літнього та зимового мусону.

Додаток 6.

Проведіть власний дослід: налейте в блюдце одну чи дві чайні ложки води та поставте його на підвіконня. Через день подивіться і запишіть результати своїх спостережень.